

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emeric Lesner,
Heinrich Schalek, A. Oppelich Nachf., Anton Oppelich.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Julius Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarife și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIV.

„GAZETA” ieșe în Dăcafe și.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 s. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajiu I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dușul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei luni 6 corone. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 259.

Brașov, Joi-Vineri 23 Noemvrie (6 Decemvrie).

1901.

Absurdități ex officio.

(S) Nu s'a pomenit mai mare absurditate, decât intențiunea ocârmuirii și a societății maghiare de-a maghiarisa peste jumătate din locuitorii statului. Numai fantasia aprinsă a Maghiarului poate crede realizabilă o imposibilitate ca acesta; numai fantasia lui e în stare a jertfi unei asemenea absurdități averea, liniștea și buna înțelegere între cetățeni.

Firesce, că absurditatea pusă așa în lucrare în mod forțat, trebuie să nască multe alte absurdități, așa dicând pe fie-care și.

Intre absurditățile amintite sunt a-se număra și școlile populare de stat, înființate printre naționalități, mai ales pe unde acestea au școle bune și peste acesta mai sunt constrinse prin lege a propune în școlile lor limba maghiară, fără considerare, decât elevii o pricep rău nu.

Decă cei-ce conduc învățământul, precum și cei-ce execută dispozițiunile cu privire la el, ar fi pedagogi, adecă ar pricepe ce este instrucțiunea poporală, nu s'ar dispune absurdități de aceste, și decă s'ar dispune, nu s'ar executa. Dér fiindcă nici cei-ce dispun nu știu ce este adevărata instrucțiune poporală, nici cei-ce au să îndeplinescă ordinele de mai sus, adecă inspectorii școlari, luați din toate branșele numai dintre pedagogi nu, se comit cele mai mari absurdități.

Nu una, ci o mulțime de comune române, cu școli populare bune, au să sufere în urma acestei acțiuni pentru clădirea „statului național”, precum suferă, de pildă Chieșdul din Sălagiu.

În comuna acesta românescă, în care pe lângă 230 fumuri românesce de-abia se află 20 maghiare, înțelepciunea inspectorului școlar unguresc a înființat o școală de stat spre „mântuirea” sufletelor maghiare. Pretextul a fost de-a scăpa aceste

suflete de valahisare, în realitate însă inspectorul a intenționat a paraliza învățământul românesc, care înfloria foarte îmbucurător sub fostul învățător și sub cel actual, ambii bravi și demni de comună și de vrednicul ei preot Gavril Meseșanu.

Școlă de stat ridicată pe banii poporului a fost iute gata și învățătorul numit cu plată bună, dér școlarii de unde să-i ia? Învățătorul se perdeea în școlă cea mare și pompoasă a statului.

Ce erau să facă, ca să o împopuleze? Trebuia să găsească cu orice preț un defect la școlă română, cum e datina, din puncte de vedere mai înalte.

Școlă română însă, grația hărniciei Chieșdenilor și bravului lor conducător, este nu numai nouă, spațioasă, vederosă, dér înzestrată și cu toate cele trebuincioase. Nu i-se putea afla decă nici o scădere și totuși i-au aflat una: că adecă copiii nu încap destul de comod în ea, ergo vre-o 40 din ei au să mergă la școlă statului. Poporeni, la rândul lor, nu voiau nici să-și dea copiii într'o școală, în care nu puteau învăța nimic, deore-ce învățătorul de stat nu știea românesc, ér copiii nu știeau unguresc. Nu voiau să facă din copiii lor nisce idioți.

A intervenit înțelepciunea organelor administrative. Omenilor li-s'a impus a-și trimite copiii la școlă de stat, la din contră au fost amenințați cu amendă. Omenii nu s'au supus și au declarat, că ei nu vor să-și prostescă copiii; să propună așa-déră învățătorul statului românesc, cum pricep copiii, căci așa dispune și legea seu decă nu, un rând de copiii vor umbla în școlă românescă dimințea, ér celălalt rând după amiazi; atunci nu vor fi prea mulți elevi într'o școală, și cu toții vor învăța neasemenat mai mult, decât în școlă de stas. Autoritățile administrative însă nu vor să știe nimic de acest lucru și impun bieților omenii amendă și ese-

cuții de amendă, silindu-i să umble pe la advocați, ca să-și scape copiii de prostire și punga de pedepse în bani.

Casul fû arătat la Gherla, ca să intervină Consistorul. Înzădar! Cine a mai vădit o ispravă bună din Gherla? Omenii stau să ialumea în cap de năcăjiți ce sunt! Nu pricep, cum Episcopul lor îi lasă, să fie mânați la o școlă, unde nu e cruce, nu se face cruce, nici când elevii sunt creștini, și unde se propune așa, încât copiii nu pricep o bóbă.

Unde vor ajunge lucrurile, decă vor mai dăinui aceste stări bolnăvicioase pe terenul instrucțiunii?

Pedagogi nepedagogi, Consistoriu nepăsător față de școlile sale, și administrația volnică, ér de altă parte popor cu minte sănătoasă, care nu vrea prostirea copiilor săi!

Ce mai material pentru operete, decât lucrul nu ar fi atât de tragic!

În „Reichsrath”-ul austriac s'a început alaltă-eri desbaterea asupra provisorului bugetar. În numele Cehilor tineri a vorbit Pačak, declarând, că Cehii vor vota contra bugetului. Ei nu se tem de dizolvarea camerei, dér nici nu doresc acesta, fiind că sunt sinceri aderenți ai constituției. Nu parlamentul, ci guvernul este cauza raporturilor nesănătoase de aji. Cehii sunt gata la orice transacțiune și vor da imperiului tot ce este a imperiului, în schimb însă pretind să fie împărțâși de drepturi egale. — Rutenui Wassilko încă declară, că Rutenui vor vota contra bugetului. De asemenea și pangermanul Ba-reuther.

Din dieta ungară.

În ședința dela 3 Decemvrie a dietei s'a început desbaterea asupra proiectului de buget provisor pe timp de patru luni.

Discușiunea a deschis'o ko-suthistul Bela Komjathy, care în numele partidului independent a combătut c'un întreg arsenal constituția dela 67, n'a cruțat nici casa domnitore și a vorbit și despre legea na-

ționalităților. Étă, în resumat, ce a dîs Komjathy privitor la legea naționalităților și la casa domnitore:

Komjathy: Una dintre creațiunile cele mai mari a ministrului de interne a fost legea de naționalitate (Coloman Szell: Ce e cu ea?)

Komjathy: S'a speriat de ea d-l ministru-președinte?

Szell: Nu, dér sunt curios.

Komjathy: Politica, ce o faceți aici, conduce la nimicirea Ungariei. În momentul când națiunea maghiară a adus legea acesta, s'a făcut posibilă validitatea politică a naționalităților. Acesta este tradiționala politică vienesă, care n'a voit ca arborul Ungariei să crească mare, ci ca întărind naționalitățile, să împiedece Ungaria în nisuița ei spre independență. Decă n'ar fi așa, cine ar crede, că după 34 de ani de guvernare în cea mai mare parte a bisericilor din Budapesta cultul divin se face în limba germană, bursa intrăgă e germană și comunele din imediata apropiere a Budapestei sunt încă germane? Crearea legii naționalităților a avut influențele cele mai grozave în resortul instrucțiunii publice. Aici sunt școlile medii ale naționalităților, cari cresc în Ungaria pe inimici Maghiarului. Avem apoi însăși hotărîrea ministrului, care teritorialicesce plasază școlile medii așa, încât pe banii noștri crescem inimiză ai Maghiarilor. Spune, că deși art. de lege II. 1848 dîce espres, că în Ungaria nu pôte fi preot acela, care nu știe unguresc, totuși de curând a fost numit un episcop, care nu știe o bóbă unguresc (Mitrofan Sevič, episcop sârbesc) și se plînge, că în cestiunea liturgiei maghiare guvernul nu face nimic.

Atacă apoi pe membri casei domnitore, cari n'ar avé nici un simț pentru interesele Ungariei, apoi dîce: Este aici o țără, Ungaria, care se închipuesce că e independentă, însă străinătatea nu știe nimic despre așa ceva. Avem un rege, pe care îl împodobesce corónă Sf. Ștefan, dér care nu șede în țera acesta, ci cheltuesce în străinătate chiar și aceea, ce națiunea maghiară îi dă pentru susținerea tronului său regesc. Familia domnitore nu e amica națiunii, membrii ei disprețuesc pe Maghiar, nici

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Din amintirile unui reporter.

(Lupta mea cu Camorra.)

Îngrozitoare stăție, numită Camorra, care bântue încă și astăzi siguranța publică pe străzile și în împrejurimea Neapolului, m'a luat și pe mine într'o di în brațele sale și s'a jucat cu mine, ca c'un copil nevinovat.

În străzile, cari legau bulevardul Toledo cu Sanct Elmo, locuiau muncitorii și omenii de afaceri, cari veniau în oraș la treabă, seu cari își aveau prăvăliile pe Toledo. Acolo locuiau și mulți Germani și Elvețieni. Străinii ce aveau de gând să petreacă mai mult timp în Neapol își alegeau locuința cu preferință tot pe acolo, căci lăe oferia un aspect frumos asupra golfului și afară de acesta, pe lângă că erau etime mai aveau și avantagiul, că aici puteau să fie în apropierea compatrioților lor.

Pe această stradă mergeam și eu într'o di împreună cu un pictor vienes, căutând locuință. Într'un loc ne-am oprit în fața

unei case frumoase, care purta inscripția: „Müller, fabricant de piane.”

La o ferăstră era o țidulă, care spunea, că acolo sunt odaie de închiriat. Tocmai ce căutam. Intrarăm și de-odată ne găsirăm în atelierul fabricantului de piane. Ne primi însuși d-l Müller. El nu era singur. În atelier se mai afla un domn și o damă, cari voiau să cumpere un pian. Afară de aceștia mai era de față o calfă și noi doi.

D-l Müller a ghicit îndată, ce căutam și ne rugă să așteptăm un moment, până va cânta ceva mușterilor. După el cântă dama și conveni, că pianul are un frumos ton și că este destul de ieftin. Domnul se recomandă, ca marchis seu conte și făcea pe aristocratul. El avea inele mari în degete, un lanț masiv de aur la oisornic și ghete de lac. Dama își arătă și ea, când cânta la pian, inelele sale mari cu pietrii scumpe strălucitoare.

Târgul se făcu. Marchisul scose portofelul și plăti arvuna, o sumă foarte mică, care părea a surprinde pe fabricant.

„Trimite numai pianul în locuința mea,

palatul cutare și cutare pe Toledo și acolo voi plăti imediat. Am uitat să iau bani cu mine la plecarea de acasă.”

Domni plecără și apoi venirăm noi la rând. Fie-care din noi închiriază câte o odaie și plătirăm chiria înainte pe o săptămână. Pictorul se și mută în a sa, eu am mai rămas la hotel, fiindcă plătisem pentru câte-va zile înainte, dér fixaserăm ziua când mă voi muta. D-l Müller era un om voinic, energic, pe care îl cunoscaim, cât oculo, că a făcut armata. El se stabilise de curând în Neapol.

A doua di veni pictorul la mine și-mi spuse: „Inchipuesce-ți, pe d-l Müller l'au tras pe sfóră cu pianul.”

Cum se pôte?

„El a trimis instrumentul la palatul marchisului. Acesta însă nu era acasă. După amiazi se duse d-l Müller singur cu contul. Marchisul tot absent, ér astăzi s'a mutat din palat cu pian cu tot.

„S'a mutat? — Curios lucru.”

„Da, și ce e mai curios, că nu se știe unde s'au mutat.”

„Ei, al dracului.”

„Și d-l Müller te rógă să vii la el.”

Merserăm amândoi spre Sanct Elmo. După noi mergea un flacău, care fredona o melodie. Acesta a venit cu noi până la ținta noastră, apoi dispărû.

D-l Müller era desperat. Era prima daraveră mai avantagiosă, pe care spera să o facă.

„Ladroni! Birbanti! Hoți și mișei! striga el. „Vé rog veniți cu mine și d-vóstră d-le pictor, vine și calfa, să căutam banda.”

Eu m'am hotărît fără multă vorbă și astfel plecărăm spre Toledo.

Personele, pe cari le-am găsit se uitau la noi mirați și spuneau, că habar n'au de ceea-ce spunem noi. În mulțimea, care se adună în curând împrejurul nostru zării și pe flacăul, ce ne urmărise. Intrarăm în odaie, unde locuise marchisul, erau góle. Noi voiam să aflăm, unde se mutase marchisul (în timpul nopții) și unde a ajuns pianul.

Nimeni nu știa să răspundă. Nu ne-a rămas alta, decât să mergem la prefectura poliției. Aici am fost trimiși dintr'un biuro în altul, până în sfârșit ni-s'a dat

limba nu i-o învață și chiar despre fiitorul moștenitor de tron scim, că nu cunoșce limba maghiară, el, care va avé să conducă destinele Ungariei în viitor. Ungaria nu e stăpână pe sôrtea sa, ea e espusă, ca un dar primit, arbitriului și plăcerii casei domnitore. Ea n'are armată, agricultura ei e în crisă, industria i-s'a nimicuit, comerciul peste tot n'are, Ungaria stă pe marginea bancrutului...

Contele Ioan Zichy a apêrat politica partidului poporal în contra atacurilor din urmă. Protesteză împotriva acusei, că partidul s'a aliat cu naționalitățile și negă că partidul ar fi în orf ce direcțiune promovătorul tendențelor reacționare. În fine declară, că partidul poporal va fi totdeauna adversarul actualului sistem liberal.

La urmă vorbește Lovász Marton (ugronist) contra proiectului.

Sécuii și „Albina“.*)

Intempinarea trimisă la „Ellenzék“, reproducă și de Dv. în numărul premergător al „Rev. Econ.“, a apărut în nr. 20 din 20 oct. al amintitului ziar, însă mutilată de tot.

Din partea polemică nici o iotă n'a publicat „Ellenzék“, ci numai sumele trimise bărbatului nostru de încredere din Hașfalău și declarațiunea categorică, că „Albina“ nu se ocupă cu ideea de a înființa filială între Sécui.

Pe mine nu mă surprinde această atitudine a pressei maghiare, pentru-că ea numai pretext cercă, ca să pôta mișca pe publicul și autoritățile maghiare, oa să sară într'ajutorul elementului maghiar din Transilvania, împlinindu-i vre-o nouă dorință „specială“ transilvană.

De mult datéză această atitudine neioială, care prin us a devenit sistem.

Chiar și la înființarea „Emko“-i s'a agitat cu influința „Albinei“, și de atunci în continuu tot de ea se frecă nevoiași, de câte-orî le mai trebuie vre-o căpătuelă a scăpătaților foști „birtokoșilor“.

În toamna anului 1888, în călătorie spre Sibiu, întâlnind la o gară pe fostul meu coleg deputat, Ugron Gábor, carele pe atunci agita prin ziare pentru înființarea unui mare institut hipotecar în Clușii, carele să țină cont de raporturile „speciale“ ardelenesci și să împrumute proprietarilor de aici sume mai mari decât împrumut institutele din Budapesta, cari nu țin cont de aceea, că darea de pământ a „birtokoșilor“

*) Nu de mult am a'us o notiță despre o întemoinare a directorului „Albinei“ d-l P. Cosma, adresată ziarului „Ellenzék“ din Clușii, în care d-sa desminția faimele mincinoșe și spulbera bërfelele, ce s'au lăfit cu intențiune despre activitatea și pretinsele planuri ale „Albinei“ față cu Sécuii. D-l Cosma arată acum în articolul cel reproducem cu titlul de mai sus în numărul ultim al „Revistei Economice“, că întempinarea d-sale a fost mutilată de fôia maghiară, și espune adevărata stare a lucrurilor. — Red. „Gaz. Trans.“

marî nu pôte servi drept cheie a valôrei moșiei, pentru-că de-oparte cheia este în general cu 20% mai mică în Transilvania decât în Ungaria, ér de altă parte catastrul s'a făcut cu conlucrarea birtokoșilor, cari și au taxat rentabilitatea moșiilor mai scădută decât într'adevăr este, ca să plătescă contribuție cât se pôte mai mică, — și carele între altele scrisese, că „Albina“ bucuros dă împrumuturi hipotecare și Maghiarilor de pe la periferiile naționale, pentru-că scie, că Sécuii nu vor puté fi punctuali cu plata și că va puté pune mâna pe moșiile lor, ca apoi să le vëndă Românilor — i-am făcut imputarea: că „de ce scrie el nebunii de acestea, când chiar din experiență proprie scie, că nu sunt adevărate, pentru-că nu de mult chiar densusului îi venise într'ajutor „Albina“ casă cumpere la licitațiă o realitate hipotecară la ea, din care numai el a avut profit?“. Ér el mi-a rêsuns: „Nu contra vóstră am scris eu, ci pentru noi, pentru-că atât e de idolență această iubită a mea națiune maghiară (în irobie: „az én kedves magyar nemzetem“), încât ea să o po'fi mișca din loc, trebuie să o împungă cu furca de fier, ca pe bivol spârîindu-o cu pericol național din partea Românilor; dér voué nimic nu vé pôte strica această, din contra numai glorie pôte fi pentru voi, că ați devenit un factor economic atât de puternic, încât însuflați spaimă în noi“.

Nu voiu să eternizez aci și rêsponsul care i-l'am dat eu la aceste motive neioiale. Fapt este însă, că presa maghiară din Transilvania tot pe această córdă cântă de atunci și a infectat nu numai pe publiciștii din Ungaria, dér chiar și pe unii barbați de stat și pe deputați, ba astă-primăvară vëdurm chiar și pe un magnat, contele Esterházy din Pojon, carele nici n'a vëdut Românii, decât numai soldați când era ofițer, scoțînd o broșură cortezescă în care pretindea să se declare de incompatibil cu postul de deputat și membrii consiliului de administrațiune a „Albinei“.

În jurnalistică, în adunări generale de societăți culturale și economice, în parlament și pretutindenea unde se trata de cestiuni șovinistice, gogorița era și este tot „Albina“, pentru-că calomnia continuă, în urma urmelor, tot prinde ceva.

Ni-se dice din unele părți că să ne pară bine, pentru-că cu asta numai câștiga putem înaintea clientelei nóstre principale — înaintea Românilor.

Noué însă cu tóte acestea nu ne convine lucrul acesta, pentru că noi nu voim să aparem nici mai bun, nici mai răi decât suntem. Afacerile nóstre sunt serioșe și serioș voim să fie și aprețiate de tóta lumea.

(Va urma.

În afacerea rectificării listei electorale a cercului I electoral al Brașovului, oare scim, că s'a făcut în urma unei erori întemplate la stabilirea definitivă a listelor, s'a terminat cercetarea disciplinară ordonată de cătră ministeriu. Lunî comisi-

nea disciplinară a comitatului, sub președința d-lui fișpan conte St. Lazar, a adus, sentința după care președintele comitetului central electoral, primarul Hiemesch a fost amendat cu 100 coróne, ér secretarul acelui comitet, notarul orășănesc Herter cu 60 coróne. Fôia maghiară din loc se bucură, că sentința a fost adusă unanim, că prin urmare și cei doi membri sași ai comisiunei ar fi recunoscut, că un abus grav s'a comis. Din faptul, că și acești doi membri sași su votat pentru amendare însă nu trebuie să urmeze neapêrat, cum crede amintita fôie, că comisiunea a considerat și calificat acea eróre ca „abus grav“. Din contra, însă și sentința indică, că lucrul s'a privit numai ca eróre nu ca abus, care presupune și intențiunea. Am avut deci dreptate la timpul sêu, când am susținut, că în cazul acesta nu putea fi vorba de-o falsificare intenționată a listelor electorale.

Noul tarif vamal german.

Cancelarul german contele de Bülow a prezentat în ședința dela 2 Decemvrie a Reichstag“-ului proiectul noului tarif vamal. S'a început așa-dér prima cetire a proiectului, pentru dezbaterea căruia partidele se pregătesc de luni de zile.

În discursul cu care contele Bülow a prezentat proiectul zise, că acest proiect este obiectul cel mai însemnat și mai remarcabil al sesiunei actuale și e rezultatul unor pregătiri de mai mulți ani. Proiectul a isvorit din necesitățile agriculturii germane și, ținînd seamă de tóte interesele juste, țintesce la protejarea și apărarea agriculturii. Acest proiect e chemat de a servi ca armă mai bună la încheierea convențiilor comerciale cu celelalte state.

Spune, că guvernele federale sunt conșcie de importanța, ce va avé o astfel de problemă asupra vieții economice a națiunii germane, precum și de greutățile extraordinare ale soluțiunei. În cestiunea această guvernele federale trebuie să fie pregătite pentru o luptă mare. Se crede însă totuși, că prin acest tarif e dată baza pentru a-se crea un bun bastion de apărare a agriculturii și comerciului german, decât parlamentul nu va denega ajutorul. Agricultura a fost mult timp în grea situațiune, pe când industria și comerțul s'au dezvoltat în ultimele decenii relativ favorabil; din cauza această agriculturii trebuie să i-se dea tot sentul și ajutorul compatibil cu condițiile vieții economice a Germaniei. Germania nu-i nici stat industrial, nici stat curat agrar, ci și sgrar și industrial de-odată. — Cancelarul apeléză în fine la calmitatea partidelor și dice, că față cu străinătatea Germania va puté pași energic și în siruri strîmte numai atunci, decât din discușiunile camerei va eși în relief ideea binelui public și ideea națională.

Secretarul de stat Thielmann esprimă speranța, că deși vămurile pe cereale se vor urca, va fi posibilă încheierea de con-

vențiunii comerciale cu Italia și cu celelalte state.

Mai vorbi conservativul Schwerin-Lôwitz, combătând proiectul prin care strîinătatea e direct provocată.

Discusiunea s'a continuat în ședința dela 3 Decemvrie. Au vorbit Spahn (centru), Richter și Bülow.

Din străinătate.

Relații diplomatice restabilite.

Ambasadorul frances Constans s'a reîntors la Constantinopol săptămăna trecută. Se aștepta să fie primit de Sultan Vinerea trecută, după Selamliék; un personaj bine informat însă serie ziarului „Figaro“ cu data de 27 Noemvrie, că primirea va avé loc Duminecă. Într'aceea însă Constans a avut întrevederi cordiale cu Teflik-pașa, ministrul de esterne, și cu noul marele vizir, Said pașa. Cestiunea staționarului „Mouette“ a fost regulată cu ușurință și în același timp au fost numiți și profesorii turci, cari vor face parte din comisiunea mixtă la esamenele facultății de medicină din Beyrouth. — Mai este de remarcat, că la sosirea lui Constans, între mulțimea, ce aștepta sosirea trenului, era și patriarhul armean catolic, care de alt-fel nu avea deprinderea a-se presenta la asemenea primiri.

Aniversarea Sultanului. Lui „Figaro“ i-se scrie din Constantinopol cu data de 27 Noemvrie: „Astăzi e aniversarea născerei Sultanului, însă această este o aniversare turcescă.“

Abdul Hamid s'a născut la 22 Sept. 1842. El n'ar avé așa-dér, de cât 59 ani, decât ar fi creștin. Fiind însă musulman, are 61 de ani.

Sultanul s'a născut la 16 chaban 1258. Astăzi e 16 chaban 1319, ceea-ce face 61 ani bine numerați.

Luna chaban, ca și celelalte luni turcesci, cu deosebire ramazan, care urméză după ea, fac pe rând róta anului. Înainte de 20 ani corespundea cu Iulie al nostru. Înainte cu 10 ani a cădut în Aprilie. E'ta-ne'o acum în Noemvrie. Peste câțiva ani o vom avé în Septemvrie. Și atunci cele două calendare vor coincide ca zile. Diferența nu va fi decât de 3 ani.

Poporul otoman ține la calendarul sêu pentru a serba născerea Sultanului. Dér ca să împace tóta lumea, urcarea pe tron se notéză după călindarul nostru. Sultanul urmă fratelui sêu la 31 August 1876. Dér și aici este luptă între cele două călindare creștine. Pe care să-l urmeze? Cestiunea a fost rezolvată contra nóstră tocmai anul acesta. Aici a obținut satisfacțiune Rusia, deși astronomia nu e pentru dênșea.“

înțelege, că afacerea nu priveșce poliția ci tribunalul comercial. Desnădejdea d-lui Müller era la culme.

Plecarăm din nou la palat. Pe drum ne întâlnim cu un comerciant elvețian, care era pe Toledo proprietarul unei magazii de corale și-i comunică buclucul. El surise semnificativ și-mi spuse, că e informat deja. Apoi îmi spuse la ureche numele unui vicolo și numărul unei case nu tocmai îndepărtate de Sanct Elmo. Spusei cele auzite d-lui Müller și pornirăm spre vicolo. D-l Müller intră numai decât în casă. În momentul când puserăm piciorul pe prag, mi-se părú că aud sunete de pian

D-l Müller se repeđi ca nebun pe scări în sus. În primul etaj ne întempină un domn negricios. Mi-se părú că-i marchisul. Uitându-ne mai de aproape însă, ne convinserăm că nu-i el. Acesta nu avea inele în degete, avea altfel de barbă, alte haine și o privire foarte sêlbatică.

El ne întrébă într'un ton aspru: „Ce căutam?“

„Pianul meu este aici în casă!“ stigă Müller.

„Ecco la mia casa“. Aici nu-i nici un pian!“

Deodată se deschiseră două-trei uși și apărură patru feciori sdravenei. Pe scările, ce duceau în etajul al doilea alți doi feciori.

„Pianul meu este aici în casă!“ țipa d-l Müller.

„Ecco la mia casa“ — țipa celalalt. Calfa pëtrunse înainte și apucă pe domnul negricios de gât. În acest moment se produse o gălăgie, în care se amestecară voci de bărbați și de femei. Și sexul frumos era reprezentat și reprezentanta sexului frumos, care mă apucă de braț și care căuta să mă împingă în jos pe scări, era foarte puternică.

Cum și ce s'a mai întemplat nu sciu esact în tóte detaliurile, destul, că după un scurt interval, éráși ne vëdurm pe stradă și calfa cu măneca unui surtuc străin în mână.

Domnul negricios și o damă năpăstuiu pe d-l Müller și pe mine să plătim surtucul nou, un esemplar de surtuc renunit în tóta strada. Într'aceea lumea se

adună din ce în ce mai multă și am fost veseli când ne-am vëdut în fine întregi (nu sciu calfa, decât și el putea să constate despre sine același lucru) în atelierul d-lui Müller.

Acesta însă era încăpăținat și a doua zi luă cu sine 6 feciori voinici și intră din nou în casă să-si scótă pianul. M'am atașat și eu. Expedițiunea înse se sfirși tot ca cea de ieri. Am fost respinși cu pierderi... Se adună poporul pe stradă. D-l Müller țipa ca din gură de șerpe, noi de asemenea. Poporul însă ne lua în ris.

În învălmășală se auzia mereu cuvântul Camorra! Se șoptea ba ici ba colo, că instrumentul musical a ajuns în proprietatea Camorrei, o „societate patriotică“. În timpul nopții a fost mutat éráși din această casă. Străinii, cari petreceau atunci în Neapoli scieau de întemplarea această și scieau să povestescă multe și despre alte întemplări de felul acesta...

Eu m'am întors la hanul meu, ce era situat lângă Riva, să-mi aduc lucrurile și să mă mut cu ele la d-l Müller. Un Elvețian mă avertisă, să nu mă mai mut la

Müller, căci acesta este luat acum la ochi de Camorra“. Eu însă nu mă prea sîchiseam de asemenea vorbe și am anunțat pe hotelierul cel gras, că mă mut. Acesta nu prea era vesel, căci nu se putea lăuda cu prea mulți chiriași.

Camerierul, un calabres cu ochi violenți, me luă la o parte făcú o mutră, ca o pisică infuriată și-mi spuse „ca un frate“ să nu mă mut. Într'aceea trase un saltar dela un seriu și-mi arată o hârtie murdară.

„Aici a fost o ureche“... zise el“.

„Ce fel de ureche?“

„Urechea unui silvicultor, care a locuit la noi și pe care l'au prins briganzii. A trebuit să plătescă rêscompensare. Briganzii au trimis stăpânului nostru o ureche de a lui, cu solia, că decât nu plătesce în curînd se va trimete a doua ureche și apoi va urma capul!“

„Și a platit?“

„Certamente — Elvețianii au plătit“.

„Fôrte bine — acum în ciudă am să mă mut la d-l Müller“.

(D. Z.)

SCIRILE DILEI.

— 22 Noembrie v.

Prelegeri publice pentru meseriași
Comitetul „Asociației pentru sprijinirea învățăcelilor și sodalilor români în Brașov” aduce la cunoștința publică, că *Duminecă 25 Noembrie (8 Dec.)* a. o. se va ține o prelegeră publică pentru meseriași, la 4 ore p. m. în localul Asociației, strada ofanilor Nr. 4, la care pot lua parte nu numai meseriași, ci și toți aceia, cari se interesează de cauza lor.

O tablă comemorativă milenară distrusă. Din Leutschau i-se scrie lui „P. L.”, că tablă comemorativă, pe care a așezat-o societatea carpatină maghiară pe vârful muntelui „Francisco Iosif” întru amintirea milenului, a fost distrusă de mână necunoscută. Acest fapt — dize „P. L.” — a produs indignație generală în Suceș. Societatea carpatină a înștiințat poliția, care își dă totă silința să descopere pe făptuitor.

Keckemethy și limba germană. Reporterul special al ziarului „Grosskikindaer Zeitung” d-l Wippchen junior s'a prezentat zilele acestea la inspectorul detectivilor din Budapesta d-l Kukoricza, ca să-l interviweze în afacerea Keckemethy. După ce s'a recomandat și a spus în ce afacere umtlă, d-l Kukoricza l'a întâmpinat pe reporter cu următoarele cuvinte: „No, da ce scii despre Keckemethy? Pe cât sciu eu, defraudatul a cerut în Pragerhof un bilet pentru Grosskikinda. Spune ce scii?” — *Rep.* „Nu sciu nimic.” — *Kuk.* „Atât scie și poliția din Pesta. Atunci ce cârți ai?” — *Rep.* „Am venit să aflu ceva noutăți.” — *Kuk.* „Noutățile le sciu jurnaliștii și nu poliția, și apoi chiar de ași scii ceva, d-tale nu ți-a. Ispune, fiindcă jurnalul d-tale este scris nemțesce și așa dîcînd este complice în afacere.” — *Rep.* (mirat): „Cum așa?” — *Kuk.* „Vești d-le, dacă Keckemethy n'ar fi scuit nemțesce, nici-odată n'ar fi trecut frontiera roșie-albă-verde. Un tâlhar s'au defraudat, care nu scie, decât ungurese, nu p'ote fugi din Ungaria, pe când cu limba germană, p'ote merge în totă lumea. Față cu Keckemethy am avut cea mai mare încredere, fiindcă spusese, că scie numai ungurese și când a fugit, mi-am frecat mâinile cu mulțumire, lăsând inadins să treacă la mijloc 3—4 ore până am pornit cercetările. Ce să vești însă, k'erem alăsan, vulpoiul scie nemțesce ca apa. Cine draou a scuit-o asta? Eu îți spun, că în interesul casselor statului tote jurnalele și cărțile germane ar trebui interzise și ori-ce funcționar, înainte de-a fi numit, ar trebui examinat cu privire la necunoștința totală a limbei germane, atunci am pute avé prospecte a prinde pe toți defraudanții, d'er așa, cum se umble poliția ungară în totă lumea cu limba scosă după defraudanți? Teringete! E'tă ce a aflat mai nou reporterul dela „Grosskikindaer Zeitung” despre Keckemethy.

Testamentul papei. Corespondențul din Roma al ziarului „Figaro” scrie, că papa și-a făcut dispozițiile testamentare, distingînd între averea sa personală și între averea, ce o are ca pontifex. Cea din urmă a lichidat-o deja în viață, împărțind-o între cei cinci nepoți ai săi, er pentru a doua lasă trei cardinali ca legatari, dintre cari unul este s-cretar de stat. Cei trei legatari vor avé să respecte dispozițiile testamentare, cari sunt încă secrete și nu le cunoșce nioi însuși Rampolla. Afară de această papa a mai numit trei prelați ca executori testamentari „Figaro” amintesc cu această ocaziune pretensiunile nepoților lui Piu IX față cu statul italian, cu cari s'au făcut de ris după mormântul unchiului lor. Se scie, că statul italian are elocot în budgetul său 3 milioane lire, pe cari le ofere anual papei ca despăgubire pentru secularizarea statului papal. Această sumă însă a fost refuzată consecvent de papa și statul tot la cinci ani o retrage pe motiv de prescripțiun. Ei bine, după mormântul lui Piu IX nepoții lui au avut idea hazlie, de-a reclama milioanele refuzate. Se întâlege, că fără succes.

Rugare. Societatea „Petru Maior” r'ogă pe toți acei domni, la cari din întâmplare s'ar afla cărți împrumutate din biblioteca sa, ca în timp de 8 zile dela această publicare să le reînapoieze recomandat pe adresa Moinar u. 20 II 10. La cas contrar toți acei domni vor fi provocați publice cu numele. — Budapesta, 28 Nov. 1901. *Comitetul societății.*

Monumentul lui Heine. După ce nu s'a găsit încă oraș în Germania, care să fi acordat un loc pentru un monument lui Heine, i-s'a ridicat în fine un monument la mormântul său din Paris. Despre serbarea desv'șirei, care s'a făcut zilele acestea „Judisches Volksblatt” din Viena scrie următoarele: „Geniul poporului jidovesc era și el de față la mormânt, el era invizibil și tăcut, toți simțiau însă prezența lui. El stetea în r'endurile din urmă, căci nu era invitat, ci numai tolerat. Cu jale și a pironit privirile în pământ, căci unul dintre cei mai buni fi ai săi era aici s'erbătorit, el însă nu înțelegea discursurile bombastice și ochii lui r'etăciau c'ântând ceva. Când va învăța poporul jidovesc a-și s'erbători în mod demn pe omenii săi mari?”

Din conacul s'erbesc. În Serbia sunt éraš'i la ordinea zilei neînțelegerile dintre rege și regină și din conacul din Belgrad transpiră sciri, cari dovedesc, că regele Alesandru nu se simte de loc fericit în urma căsătoriei, ce a încheiat-o cu Draga. Se scie, că regina Draga, în contra voinței poporului s'erb, voia cu ori-ce preț, ca fratele său să fie proclamat de moștenitor al tronului Serbiei. La început regele însuși părea, că înclină pentru această voință a reginei, v'ed'ând însă agitațiunea ce domnesce în regat, s'a împotrivit cu totul. Se dize, că din cauza ac'asta neînțelegeri serioase au isbucnit între rege și regină, ba și diarele străine au anunțat chiar, că scene furtunose s'au petrecut între cei doi soți, și că regina Draga ar fi primit chiar o palmă dela soțul său. D'er se mai dize, că regele ar avé o mare atracțiune față de o soră a reginei, nevasta unui bancher din Belgrad și care ar fi o femeie cu aspirațiuni mari. Ea și-a p'arșit chiar bărbatul și s'a dus la conac, unde se dize, că regele Alesandru a primit-o f'orte afabil și bucuros i-a ascultat plângerea contra bărbatului său. Regina Draga, din fire f'orte gel'osă, a luat în nume de rău ac'asta regelui. Cu atât mai puțin p'ote să fie pe placul reginei atențiunea tot mai mare ce-o dă regele Alesandru princesei Jelena, despre care se dize, că e o frumusețe. Cu tote că scirile acestea sunt r'espândite de dușmanii reginei, totuși d'ecă numai 1/10 din ele sunt adev'erate, nu este imposibil, ca a curtea s'erbescă să se întempe ađi m'ane un divorț.

Crudelități germane. Se scrie din Berlin, că în Kamerun au dat în judecată pe mai mulți comercianți germani, pe motiv, că au comis crudelități în privința Negrilor. Astfel comerciantul Wittenbach, care a tras în țepă pe un Negru, a fost condamnat la cinci ani temniță, comerciantul Keltensch la trei ani temniță, fiindcă a turnat petrol pe mâna unui Negru și apoi a aprins-o, și pe comerciantul Habsloop la opt luni reclusiune, fiindcă a scos ochiul unui Negru.

M'ncat de lupi. Vasile Stoian din Verebeș (Ciuc) durmia cu oile într'un grajd afară de sat. Într-o nopțe se trezește și aude, că oile, pe care le avea afară, sunt în mare v'rajbă. Ce s'a întâmplat? Stoian crede, că sunt toți și ese afară, când colo ce se vești? Un lup sfășia tocmai o oie. Stoian sare la lup cu ciomagul, cel avea în m'ână, d'er la urletele lui, é'tă că vin alți lupi și s'arind asupra lui Stoian, l'au sfășiat. Ciobanul, care eșise și el odată cu stăp'ânul său, a avut at'ata timp, ca să scape éraš'i în grajd. Dimin'eta, când a eșit, n'a găsit decât hainele și ciolanele stăp'ânului. Afară de această lupii au mai m'ncat și opt oi.

Avis. Public'ând scrierea episcopului frances Emil Bougaud, tradusă de *Salba*, și intitulată *Mama sf'ântului Augustin*, eu n'am r'ivnit la nici un câștig material, de aceea

am și statorit prețul cel mai mic posibil pentru o carte așa voluminosă, 8° 494 pag., adecă 2 cor'one. Acum însă, după ce societ'ela definitivă a tipografiei a intr'ecut cu mult suma prev'edută de mine, așa cât din prețul statorit nici în cazul cel mai bun nu ași puté acoperi tote îndatoririle luate, m' ved' necesitat să mai ridic prețul cărții cu o cor'ona. Anunț deoi și pe această cale, că dela 1 Ian. n. 1902 „*Mama s-tului Augustin*” de E. Bougaud, va costa, broșată: 3 cor'one, legată elegant în p'ânză: 4 cor'one, plus porto postal (30 bani). Ca să se scie. — Blași, 3 Dec. n. 1901. — *Dr. E. D'ăianu*, profesor.

Din Satulung a disp'arat țilele treoute un căne frumos de col'ore n'egră, rassă Naunf'oländer. Af'ătorul anunțându-l la administrația diarului nostru, va fi remunerat.

Concertul Reuniunii române de cântări.

Brașov, 4 Decembrie n.

Er'i avur'am ocaziunea a asista la un concert distins. D-l dirigent de musică *George Dima* cultivă printr'o musică bună simțul publicului pentru ac'asta sublimă artă. Și publicul p'ote să-i fie mulțumitor. Bagheta din mâna sa pare a fermeca numărul cor compus din cântăreți și cântărețe bine esecutați, cu voci frumose și dui'ose.

Ce să l'audăm mai întâi din interesantul și variatul program? Să le luăm mai bine de-a r'endul.

Primul cor mixt a *capella* din „trei cântece de Hauptmann” și adecă cântecul „Bradule, voinicule” s'a distins printr'o intonațiune ireproșabilă. Al doilea cântec int'cantător și mai viu: „Când vrea o p'ereche”, a fost esecutat o' minuiositate nimit'ore, er' ultimul cântec melancolic „Vin' mugur bl'ând” a fost cu efect nuansat.

Nr. II. „Trei cântece de Beethoven” pentru alt (d-na *Maria Dima*) cu acompaniarea de piano (d-l *George Dima*). Cooperaarea acestei p'erechi cu pricepere și cu simț at'at de fin musical, promitea dinainte o adev'erată plăcere auditorului. D'omna *Maria G. Dima*, deși s'a luptat c'o ușoră indispoziție a vocii, a captivat ca în tot'deuna publicul printr'o nobilă concepțiune și o frum'osă oredare a clasicelor cântece. A cântat din inimă și a p'etruns la inimă.

Nr. III. (Două cântări religioase pentru cor mixt de Gevaert și de Kiriao) ni-au dat o frum'osă musică biseric'escă, mai ales corul al doilea cu fuge „Audi D'omne glasul meu”, cu tote greutatele, ce le oferea, a fost esecut.

A urmat „Trio de Beethoven” op I Nr. 3 (C. moll) pentru violină, violoncello și pian: d-nii *Linz*, *E. Lemenyi* și în locul lui *Richter*, d-l *R. Lassel*. Distinsă musică de cameră eseculent esecutată, p'ecat numai că pentru musica de cameră sala puțin acustică e prea mare. D-nii *Linz* și *Lemenyi* s'au distins prin fineța predării, d-l *Lassel* a acompaniat cu dib'ăcia-i probată și cunoscută.

Balada populară „*Brumărelul*” de *Iacob Mureșianu*, pentru cor mixt cu soli și acompaniarea de piano, a plăcut f'orte mult. A fost cântată cu vervă și a redat o'un rar efect gingășia musicii populare române. Tinerii soliști, d-ra *Havetina Nemeș* și d-nul *N. Oancea*, s'au purtat f'orte brav, cea dint'ăi în frum'osul solo de sopran al garof'ței, er' cel de-al doilea în solo bariton al brumărelului. Balada a fost furtunos și îndelung aplaudată, așa că a trebuit să fiă repetată. Acompaniarea la piano a avut-o d-s'ora *Eleonora Dima* și și-a r'esolvit problema cu multă abilitate.

În cântecul *Adelaidei* de Beethoven a esecutat d-l *V. Popovici* cu tenorul său ascultat de public cu at'ata plăcere. El f'u viu aplaudat și a repetat cântecul.

Incheierea a făcut-o vesela „horă Dobrug'eană”, poezie de *V. Alesandri*, musică de regretatul *N. Popovici*, cântată de corul mixt cu mult simț românesc.

H.

SCIRI ULTIME.

Varșovia, 5 Decembrie. Studenții poloni au făcut demonstrațiun în privința Germanilor. La consulatul german s'au spart tote feres-trile.

Paris, 4 Decembrie. În decursul discusiunii budgetului armatei *Massabuan* a dis, că deși nu crede în desarmare, totuși după conferența dela Haga ar fi bine să se pună cestiunea, că ce politică est'ernă face ađi Francia. *Massabuan* dize, că politica lui *Jules Ferry* a fost alianța cu Germania. Nu m'e tem a esprima acest nume — adause el. „*Matin*” coment'ând discursul lui *Massabuan* dize, că nu crede ca *Ferry* să fi voit vr'odată a încheia alianță cu Germania; e sigur însă, că dela 1870 cuv'entul Germania acum s'a audit pentru prima oră de pe tribuna camerei.

Pretoria, 4 Decembrie. *Botha* cu membrii guvernului bur și cu 1800 omeni se află în *Klipstafel* (lângă lacul *Chrissi*). Prisonierii bur'i spun, că *Botha* vr'e să lupte mai departe, însă omenii lui se opun.

DIVERSE.

A. E. I. O. U. Sunt cele cinci vocale din alfabet, d'er puse așa lângă oaltă serviau odin'oră ca devisă împ'ărătescă în casa Habsburg, cum servesc ast'ăzi devisă „V. U.” (viribus unitis) a actualului monarh austro-ungar, seu devisă „N. S. D.” (Nihil sine Deo) a Regelui Carol. — A. E. I. O. U. însă se interpret'ază în diferite feluri. Unii dize, că însemn'ază „*Alles Erdreich Ist Oesterreich Uuterthan*” (Tot pământul este supus Austriei), alții o interpret'ază așa: „*Aller Ehren Ist Oesterreich Voll*” (De tote onorurile este Austria plină). Sunt unii, cari dau acestor cinci vocale o interpretație latin'escă, d'ic'nd, că însemn'ază: „*Austria Erit In Orbe Ultima*” (Pe pământ Austria este nemuritoare) seu „*Austriae Est Imperare Orbi Universo*” (Austria este stăp'ână pe tot pământul).

Un diamant albastru. De cur'end un neg'ător de petrii scumpe din America a reușit a-și procura un diamant albastru. În urma ac'asta o mare emoțiune a cuprins societatea avută din New-York. Diamantul a fost plătit cu 1,250,000 franci și a fost transportat cu estra-ordinare precauțiun. Feroitul său posesor a fost întâmpinat la debarcaer de unul din con-frății săi, care i-a oferit 1,750,000 de franci pentru acest famos diamant albastru. D'er nu i-l'a dat. Milionarii orașului rivalizează în a-și procura ac'asta p'etră scumpă. Se dize, că *Vanderbilt* vr'e să-o cumpere pentru soția sa, d'er nu o va puté dob'ândi mai eștin, decăt cu două milioane și jumătate. Neg'ătorul, care a ajuns în proprietatea diamantului, are de altfel dificultăți cu vama, care nu cere pentru p'etră mai puțin de 125,000 de franci.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu.*Reductor responsabil: *Traian H Pop.*

Biurul avocaților asociați.

C. Rădulescu,

fost procuror și judecător de tribunal, și

Nicolae Andrei Popovici,

doctor în drept, fost magistrat,

se angaj'ază a pleda înaintea tuturor instanțelor judecătorești din România, procese de ori-ce natură, esecutări de hotăriri și creațe.

București, strada Sm'ardan 53.

Dr. Sterie N. Ciurcu

X. Petilkangasse. — Nr. 10. Viena

Consultațiun

cu celebritățile medicale și cu specialiști dela facultatea de medicină din Viena.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

Scrieri istorice.

Memorii din 1848—49 de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunii III în 1848—49. Prețul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa“, interesanta și eminenta conferență, ce a ținut-o d-nul colonel c. și r. Francisc Rieger în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, și altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormântului eroului nostru. Prețul 80 b. (plus 6 b. porto.)

„Pintea Vitezul“, tradițiuni, legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Regeanu. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. In ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisirii din toate părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 40 b. (cu posta 46 b.)

„Românul în sat și la oște“. Acesta este titlul unei noue cărți, ce d-l Ioan Pop Regeanu, cunoscutul și meritatul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

„David Almășianu“, schițe biografice de Ioan Popa. Broșura aceasta, prezentă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

„Reflexiuni fugitive“ la cap. I din cartea lui Dr. Réthi László intitulată „Az oláh nyelv és nemzet megalakulása“, scrisă de Arghirobarb. Prețul 40 bani. (+ 56 p.)

„Viața și operele lui Andrei Mureșianu“, studiu istoric-literar de Ioan Rațiu, prof. ord. la preparandia din Blășiș. Prețul 2 cor., plus porto 10 bani. Venitul curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internatul preparandial din Blășiș.

„Pentru memoria lui Avram Iancu“, speliul dat către ministerul de interne D. P. rez. l prin d-l Dr. Amos Fălcu în cauza fondului pentru monumentul lui Iancu. Prețul este 1 coronă. In România 2 lei plus 5 bani porto.

„Lupta pentru drept“ de Dr. Rudolf de Ihering traduce-re de Teodor V. Pacățian. Prețul 2 cor (+ 10 b. port.).

„Țeranul român și ungar din Ardeal“, studiu psihologic popular de I. Paul. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto).

Mănăstirea Putna în Bucovina de Iraelie Forumbescu. Prețul 20 b. (+ 3 b. porto.)

„Castelul din Carpați“, roman din viața poporului român din Ardeal, de Jules Verne, tradus de d-l Dr. Victor Onișor cu o prefață de Dr. Eliă Dăianu (Tiparul „Tipografia“ societate pe acțiuni Sibiu). Se află dz vândare la Tipografia „A. Mureșianu“ Brașov. Esemplarul broșat ediț. populară 1 cor. 60, broșat ed. de lux 2 cor 40 (plus 10 b. porto), legat 4 cor. (plus 20 b. porto). O carte foarte interesantă, care n'ar trebui să lipsescă de pe masa nici unui Român.

„Clipe de repaus“ de Sorcovă. Un volum elegant, care poate ocupa loc pe masa oricărui salon. Prețul 2 corone (Pentru România 2 Lei 50 bani) porto est. Crădem a fi de prisos a mai recomanda în special această nouă apariție literară. In acest volum găsim un limbaj frumos românesc și niște povestiri scrise cu atâta spirit, încât cartea odată luată în mână, nu o mai pui jos, până nu ai cetit-o totă. Se poate procura la Tipografia A. Mureșianu pe lângă trimiterea prețului indicat plus 20 bani porto.

„Carnetul Rosu“, o interesantă novelă născută, tradusă din germană de Moșul. O broșură de 104 pagini, format octav mic. Broșura oferă o lectură ușoară și distractivă. — „Moșul“ e cunoscut cetitorilor noștri din numărările sale lucrări publicate în foaia ziarului nostru. Pprețul cu posta 60 bani.

Cursul pieței Brașov.
Din 4 Decembrie n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	118.55
Renta de corone ang. 4%	94.—
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.90
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	109.60
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	119.—
Bonuri rurale ungare 4%	93.15
Bonuri rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	175.25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	146.80
Renta de argint austr.	99.—
Renta de hârtie austr.	88.85
Renta de aur austr.	118.80
Losuri din 1860.	140.60
Acții de-ale Băncii austro-ungară.	16.05
Acții de-ale Băncii ung. de credit	661.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit	650.50
Napoleonilor.	19.05
Mărci imperiale germane	117.15
London vista	239.35
Paris vista	95.17 1/2
Rente de corone austr. 4%	95.85
Note italiene	93.20

Cursul pieței Brașov.
Din 5 Decembrie n. 1901.

Banota rom. Cump.	18.92	Vând.	18.96
Argint român. Cump.	18.30	Vând.	18.34
Napoleonilor. Cump.	19.—	Vând.	19.06
Galbeni Cump.	11.30	Vând.	11.40
Ruble Rusescoi Cump.	127.—	Vând.	128.—
Mărci germane Cump.	58.60	Vând.	—.—
Lire turcescoi Cump.	10.70	Vând.	—.—
Soris. fonc. Albina 5%	100	Vând.	101.—

Aviso!
pentru amatorii de bere.
In Restaurația FORKERT
Strada Târgul boilor
∞ au sosit ∞
Bere München. Löwenbräu și Steinbrucher.
3—6.335.

Sz. 11253—1901
tikvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság közhirrre teszi, hogy a „Furnica“ fogarasi tak-pénztár végrehajtónak Balu János végrehajtást szenvedő elleni 178 kor. tőkekövetelés és járul iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén fekvő az oláh-ujfalusi 366. sz. tjkvben Bratu Máté és neje Szávu Kiva, Comsia Agifta szül. Balu és Balu János nevén álló 1642/1 hrsz. ingattra 7 kor., 1805 hrsz. ingatlanra 6 kor., 1806 hrsz. ingttra 6 kor., a 372 sz. tjkvben Folea Dionisie, Dindeal György Miklós és neje Filip Nutza, Bratu Máté és neje Szávu Kiva, Telea Nicolaene, özv. Radu Györgyné, Filip Dávid nevén álló 1666, 1672 hrsz. ingttra 100 korban, a 469 sz. tjkvben 298, 299 hrsz. egész ingttra 320 kor. ban, a 374 sz. tjkvben A † 1 rdsz. 1680, 1683 hrsz. ingatlanra 24 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901 évi December hó 31-ik napján délelőtt 9 órakor Oláhujfalu községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át kézpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 §ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §ában kijelölt óvadékképes érték papiban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogarason, 1901 évi Szeptember hó 4-én.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság SCHUPITER,
339,1—1 kir. aljbiró.

Sz. 11377—1901.
tikvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jár.-biróság mint tkvi hatóság közhirrre teszi, hogy Turcu János végrehajtónak Oancea Susana férj. Stroja Jánosné végrehajtást szenvedő elleni 140 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén fekvő a breázai 2. sz. tjkvben foglalt Oancea Crean János, Oancea Dumitru a Jánosé, Oancea Safta Georgeana, kiskoru Grecu Anna, Kiana József és Oancea Susanna nevén álló A †

34	hrs. ingatlanra 320 kor.	2007/2	hrs. ingatlanra 26 kor.
384	74	2035/2	6 "
462/2	19	2138/2	10 "
467	14	2233	8 "
611	14	2284/2	19 "
791/1	13	2557/2	21 "
940/1	7	2784/2	62 "
1106/1	9	2779/2	222 "
1133/2	8	3083/2	10 "
1294/2	3	3333/2	20 "
1445/2	6	3761/2	24 "
1641/1	5	3849 a/1	58 "
1647/2	4	3849 b/1	58 "
1856/2	14	3853/2	3 "
1859/3	5		koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902 évi Január hó 3-ik napjának délelőtt 9 órakor Breázan megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át kézpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi November hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy miniszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogarason, 1901 évi Szeptember hó 15-én.

A kir. jbiroság mint tkvi hatóság. Schupiter,
314,1—1. kir. albiró.

JACOB L. ADLER & FRATELE
societate de bancă în comandită,
Brașov.
Capital deplin versat: 800.000 Corone.
societar comanditar:
Banca comercială pestană ungară în Budapesta
(Pester Ungarische Commercialbank in Budapest.)
Capital deplin versat: 30,000.000 C. Fonduri de rezervă: 24,000.000 Cor.
Ramuri de afaceri:

- Escompte de cambii interne și externe sub condițiunile cele mai avantagiós.
- Efecte de totfelul se cumpără și se vând după cursul oficios de zi.
- Losuri trase precum și alte hârtii de valoare sortate se escomptează foarte coulant.
- Cupóne se rescumpără liber de ori-ce provisiune.
- Monede și sorte de bani străini se cumpără și se vând în tocmai după cursul oficios de zi.
- Chècuri și accreditive se edau pe toate piețele europene și transoianice.
- Lombarduri pe hârtii de valoare se dau pe lângă interese corespunzătoare.
- Asigurări de losuri și acții, contra pierderii în cas de sortare încă se primesc. Tarifa de premii la cerere se dá separat.
- Depuneri se primesc spre fructificare în formă de Con o-Curent séu pe termine fixe.
- Deposite de hârtii de valoare și documente spre administrare, spre păstrare și în formă închisă, se primesc pe lângă o taxă neinsemnată.
- Promese se edau pentru toate tragerile. Tragerile se revidează gratuit.

Tote hârtiile de valoare, carti conform prescrielilor militare sunt admise pentru:

Cațiuni de căsătorii militare

le putem procura întocmai după cursul eventual de zi.

Cu privire la **convertirea** (schimbarea) la hârtii de valoare, pentru cațiuni de căsătorii militare deja esistente în alte hârtii de valoare mai sigure și mai rentabile, suntem gata a da ori-ce informațiuni, precum și a lua asupra noastră convertirea pe lângă condițiunile cele mai avantagióse.

20—30.(242)

J.A.